

Kéziratok, amelyek nem adatnak vissza ide küldendő: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 202. szám.

Postatakarék számla száma 12960.

Kiadó-tulajdonos: KÖHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre beiföldön 15 dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegkötés és nyilttér 1.50 dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0.70 Din. és az illeték. Többszörinél engedmény.

VIII. Évf.

Murska Sobota, 1929. október 13.

41. Szám.

Leszerelés-felszerelés.

Manapság öt tengeri nagyhatalom van iajstromozva: Anglia, az Északamerikai Egyesült Államok, Franciaország, Olaszország és Japán. A világ tengerein ezek az urak. Hatalmát mindegyik már annyira fejlesztette, hogy tovább fokozni már majdnem lehetetlen. Végre is, a világ békéjének megóvása szempontjából kieszelték azt, hogy a tengeri haderőt le kell szerelni. Ennek első lépcsője legyen az, hogy meg kell teremteni az angol-amerikai tengeri megegyezést. Vagyis, röviden és magyarul mondva: egy olyan szövetséget kell teremteni, amely képes legyen az egész világnak diktálni a békét. Ez az álláspont teljesen kétértelmű.

Mert Anglia és az Egyesült Államok között a jelen esetben nem éppen a fegyverek csökkentéséről van a szó, hanem arról, hogy bizonyos határidőn belül Amerika elérheti az angol tengeri haderőt s akkor az lesz, hogy a világ két tengeri nagyhatalma egyesül egy szörnyűségesen nagy tengeri hatalommá.

Már most az a kérdés, hogy mit szól mind ehez a másik három tengeri hatalom?

Hir szerint francia és olasz delegátusok kormányaik megbízásából máris tárgyalásokat folytatnak arra nézve, hogy ez a két földközi hatalom a tengerleszerelés kérdésében minő álláspontot foglaljon el?

A francia kormány állítólag beleegyezne abba, hogy nem tartana nagyobb tengeri haderőt, mint amekkora Olaszorszáé. Ennek ellenében pedig Olaszország megígéri, hogy majd, ha eggyütt tárgyal az öt tengeri hatalom a leszerelésről, akkor támogatni fogja Franciaország érdekeit.

Japánországról egyelőre nincs hír. Ugyáltszik, ő majd csak 1930. januárjában fogja megmondani a magáét, mikor mind az öt hatalom eggyütt lesz valahol egy konferencián. Addig is Japánország reménytelül kecsegteti a világot, hogy majd sikra száll a leszerelés mellett! Japán, igen bölcsen, addig tájékozódni fog, hogy mit művel a többi négy hatalom?

Eddig a leszerelés!

Már most ennek ellenében mit látunk a levegőben, meg a

Politikai hírek.

Belpolitika.

Jugoszlávia új nevet kapott, amellyel megszűnik a régi SHS. Az új név így hangzik: *Jugoszlávia királyság*. Ezzel a délszlávok országának különféle fő- és mellékterülete egybe vonatott. Megszűnt Szerbia, megszűnt Horvátország, Szlavónia, és az újabban elnevezett Szlovénia is. Többen ezen új elnevezés miatt örömet fejezték ki, mert azt hiszik, hogy ezzel karöltve új élet is fog keletkezni. (Bár csak úgy lenne! Szerk.) Beograd népe lelkesen ünnepli Ófelségét és százával érkeznek a hódoló táviratok. Az egész királyság tekintet nélkül a régi belső határookra, kilenc bánásra lesz osztva. A Drávai bánság Ljubljana, Vrbaszi bánság Banjaluka, Szávai bánság Zágreb, Tengerparti bánság Split, Drinai bánság Szarajevó, Zetai bánság Cetinje, Dunai bánság Noviszád, Moravai bánság Nis és a Vardari bánság Szkoplje székhellyel. Magától értetődik, hogy minden bánóság élén egy-egy bán lesz, aki nem tartozik a tisztviselőkhöz (Eszembe jut egy tekintélyes francia politikus pár év előtti kifakadása: „Óh, az a bürokrácia!“ Szerk.) Az eddigi főispánok segédbánokká és kerületi inspektórokká átminősíthetők lesznek. Két hónap múlva megkezdődik a bánóságok közigazgatási munkája. Talán rajtunk is segítve lesz.

Törvényjavaslat az iskolai tankönyvekről. Ófésége a

száraz földön. Az aviatikusok nemzetközi ligájának elnöke Clifford Harmon ajánlatot tett a Népszövetségnek, hogy szervezzenek egy olyan légi haderőt a Népszövetség fennhatósága alatt, amely szükség esetén fegyveres nyomatékát tudja biztosítani a béke megóvására vonatkozó minden törekvésnek.

Egy francia álláspont meg úgy véli megóvni Európában a békét, hogy ha az európai legnagyobb hatalmak közösen egy — a tengeri haderőnek megfelelő — óriási méretű szárazföldi hadsereget állítanak fel, amely minden támadót azonnal tönkresilányitana.

király aláírta a polgári és középiskolai tankönyvekre vonatkozó törvényjavaslatot. A törvényjavaslaton kívül szentesítette Ófésége az egyes ipari termékek exportjára, továbbá a nemzetközi munkaügyi törvényekre, a nemzetek szövetsége által előterjesztett törvényjavaslatokat.

Az állami hivatalok napi munka beosztása. Zsivkovic Petár miniszterelnök körrendeletet bocsátott ki az összes állami hivatalok főnökeihez, melynek értelmében október 1.-től *az összes állami hivatalokban reggel 8-tól fél 1-ig és délután 15—18 (3—6) óráig tartanak a hivatalos órák.* Ezt az új munkaidőt minden tisztviselő a legpontosabban köteles betartani.

A polgári iskoláról szóló törvény le van tárgyalva. A legfelsőbb törvényhozó bizottság letárgyalta az új polgári iskolai törvényjavaslatot. Legközelebb szentesítés végett Ófésége elé lesz terjesztve s már a legközelebbi időn belül életbe lép.

Az új csödtörvény. Az új csödtörvény és a csődön kívüli kényszerregezési törvény, valamint ezek életbeléptetését elrendelő törvényjavaslatok már a legfelsőbb törvényhozó bizottság előtt vannak. A csödeljárás az egész ország területén egyöntetű lesz. Alapja az 1914. évi osztrák csödtörvény. Legfontosabb az új törvényben az, hogy a csödtömeg gondnok ezután tarifa szerint kap díjazást s ezáltal így igyekeznj

Igy kerül egymással szembe két törekvés. Az egyik leszerel, — a másik meg felszerel. Hát már most milyen lesz a végleges megállapodás?

Az igaz, hogy ezekkel a kérdésekkel ily kimerítő formában s ily komolyan még soha sem foglalkoztak a kormányok mint most.

Bizonyos azonban, hogy még sok időnek kell eltelni, mielőtt a világot majd tájékoztatni lehet valamely végeredményről. Meglehet, hogy sok vér fog elfolyani még addig, míg ezek a nagy törekvések valóra válnak, de minden esetre, a végleges megoldás közeledik.

— Pr. M. —

fognak a gondnokok a csödtömeg javát előmozdítani.

A tanító képzőkről szóló törvényjavaslat elkészült s Ófésége már alá is írta. Az új törvény 97 cikkelyből áll. Elrendeli a többek között, hogy a tanító képzőkbe az olyan négy középiskolát végzett növendékek vehetők fel, akik az ugynevezett kis érettségit sikerrel tették le, valamint a miniszter által elrendelt felvételi vizsgát is.

Külpolitika.

Az angol-orosz megegyezést aláírták és ezért egy angol nagykövet utazik Moszkvába.

A román külügyminiszter ellen merényletet követtek el. A golyó az autó ablakain áthaladt anélkül, hogy Vajda-Vojvodát megsértette volna. A fiatal munkás merénylőt elfogták. Kommunisták szervezték.

A Népszövetségi Uniót zürichi ülésén nem annyira az Unió plénuma, mint inkább a nemzeti kisebbségi bizottság ülésezett. Nemzetközi kérdések nyilvános megtárgyalására került a sor, melyek a háborút elvesztették és így népük egy részének — mely más államban kisebbséggé vált — ügyeivel függ össze. A Bácsmezei napló e hó 6.-án kelt számából azt olvassuk, hogy „A bennünket közvetlenül érdeklő kérdések közül ezen az ülészakon egy sem került nyilvános megvitatás alá“, pedig de sürgős lenne a még életben levő kényerüket vesztett körjegyzők, és állami állatorvos reaktíválási, illetőleg nyugdíjügyeiknek sürgős rendezése. Mindössze egy vallási kisebbségi ügy, a jugoszláviai názárenusok kérdése lett megtárgyalva.

Venizelosz görög miniszterelnök Alekszandar királyunk Ófelségénél volt kihallgatáson. A Balkán államok együttműködéséről volt szó.

Az angol külügyminisztérium szétküldötte a flottaeszerelési konferenciára szóló meghívókat. Ez annak folyamánya, hogy Macdonald és Hoover megegyezt. Macdonald Borah szenátorral is fog találkozni, őnéki nem szimpátiás a leszerelés. Párisban, de még inkább Rómában hidegen és bizalmatlankodva fogadják a washingtoni híreket.

A leszerelés ügye. A francia ország szocialista

párt egyik vezére kijelentette, hogy a leszerelés ügye kátyuba jutott. Szerinte elképzelhetetlen, hogy az európai államszövetség létrejöhesse addig, míg az államok egymás ellen fegyverkeznek.

Olaszország — Bulgária. Olasz újságok írják, hogy Bulgária és Olaszország között a viszony a bolgár külügyminiszter magatartása miatt megváltozott és elhidegült. Ezért Olaszország megfenyegeti Bulgáriát, hogy a keleti kérdés tárgyalása alkalmával éreztetni fogja rokonszenvének hiányát épügy, mint más nemzetközi kérdésben is.

Szüretkor.

Megérett a szőlő vigan szüretelnek, Édes nedűjétől jó kedvet remélnék. Hogy majd disznótorkor e melegszo-bába',

Boros kancsó mellett nem ülnek hiába. Barna, szőke lányok szépen dudorásznak,

Bátyám uraimék boldogan pipáznak. Aztán hozzá látnak a szőlő szedéshez, Hamarján kiérnek a sorok végéhez.

János szomszéd feláll — ejnye az ebadtát:

De fáj a derekam, ki tudná orvosát? Szép asszony ölelné tudom nem ártana, A fájó derekam mindjárt meggyógyulna. Megint neki fognak a többi soroknak, Dalolnak, trécselnek, nagyokat kurjantnak.

Némelyik a kádban a szőlőt maszitja, Közben a poharat szájához borítja.

A néném asszonyok sem maradnak hátra,

Szórják a sok pletykát, adják szájról-szájra.

Zsibong az egész hegy — édes hektár tüze:

Minden arcon látszik a jókedv derüje. Áldja még az Isten a szüretelőket,

Egyszóval mindenkit, - a jó szülőimet. Szívemből kívánok ennél jobb esztendőt

„Teljesebb szüretet és boldog jövővendőt!”

KÖNYE DEZSŐ.

A puconci gyilkosság tettese beismerő vallomást tett.

Szever Jenő puconci 19 éves leány, ki, mint azt m. heti lapunkban már részletesen leközöltük, tolvaj üldözés áldozata lett, nagy szenvedések közt még az nap d. u. kiszendett. Még a délelőtt folyamán foganatosított orvosi vizsgálat megállapította, hogy segítség nincsen miután különösen a nyolcadik szurás, mely a hashártyán át a főbelet, gyomrot, máját és vesét is megmarcangolta, halált jelent.

Az azelőtt történt bírósági kihallgatás alkalmával az áldozatnak tett vallomása folytán a tettest Sostaréc István gorica fiatal házasságában letartóztatták, ki azonban folyton tagadott, míg végre kedden töredelmes vallomást tett. Beismerte azt, hogy ő bicskázta meg Szevert, előmutatta a kést s beismerte, hogy a vértől ő tisztította meg a azt. A tyuklopást és társait illetőleg az eddig elzárt négy egyén közt és ő között ellentétek vannak, s a további vizsgálat — előreláthatólag — e kérdést hamarosan tisztázza fogja.

A környék lakosságának hangulata, mely az utóbbi években a sok

lopás miatt sohasem volt biztonságban, alaposan feszült, az esetből kifolyólag pedig egyenesen felkorbácsolt s a legmesszebb menő elégtételt követel személy- és jogbiztonság tekintetében.

HIREK.

HETI NAPTÁR

OKTÓBER 31 nap. 42. hét.

Hó és hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
13 Vasár.	F. Zl. E. kir. hv.	F. Zl. Málm.
14 Hétfő	Kalliszt p. vt.	Helén
15 Kedd	Teréz sz.	Teréz
16 Szerda	Gál apát	Gál
17 Csüt.	Hedvig assz.	Hedvig
18 Péntek	Lukács ev.	Lukács
19 Szomb.	Atkant. Pet.	Lucius

Vásárok:

Okt. 13. Csakovec, 15. M. Szobota, Nedeliscse.

Időjárás:

Herschel sz.: szeles, sok helyütt havazás. — Tapaszt. sz.: változó, 16.ától enyhe.

Kereskedelmi áruk:

100 kg.	Buza	Din.	195—
"	Rozs	"	165—
"	Zab	"	190—
"	Kukorica	"	180—
"	Köles	"	185—
"	Hajdina	"	200—
"	Széna	"	60—80
"	Bab cseres.	"	380—
"	vegyes bab	"	280—
"	Krumpli	"	60—
"	Lenmag	"	350—
"	Lóhermag	"	1300—1400
Bika	8—	8-50	9-50 10.
Üsző	7-50	8-50	9— 10.
Tehén	3-50	4—	5—
Borju	—	—	14— 15—

Viszontlátás.

— Irta: Bántornyai Lajos. —

A nap sugarai már gyengén melegengetik az öreg földgolyóbist. Itt az ősz már, a természet is készül téli-álmára. Az emberek már melegebb ruházatot öltenek magukra. A diáksereg is megkezdte immár munkáját, otthagya a nyári örömeit, a diák szobába vonult a könyvekkel kötött jóbarátságát. Frissen, újult erővel merül a tudományok különféle ágazatainak tanulmányozásába.

Egyszerű diákszobájában ül asztalánál Feri, egy-egy betévedt napsugár játszadozik az új könyveken, majd megint eltűnik. Feri pedig, aki már eltöltötte golyaévét a főiskolán, régi könyvei, jegyzetei között szemléli. Felüti irodalmi jegyzetének első lapját, figyelmesen olvasni kezd, — úgy látszik, — pedig nincs is ott valami hosszú szöveg, csak egy név dátummal! „Gizike, május 31.” Ez az egész, de az ifju sokkal többet olvas belőle, mintha több lapon át terjedő szöveget olvasgatna. Vakáció előtti feljegyzés ez. Kellems emléket juttatott ez a pár szó eszébe. Elgondolja magának ezt a dátumot, — akkor bucsúzott el Tőle, de csak . . . a vakáció végéig. Órákig tartott a bucsúzás, de nekik rövid perceként suhant tova az idő. Mi volt még akkor? — Igen, az első csók és az azt követők. Akkor érezte először oly' áthatóan

a szerelmet igazán magasztosnak és édesnek. — S most itt van ismét a közelében, csak tegnap éjjel érkezett vissza, de ma már felkeresi szerelme tárgyát, édes Gizikéjét, akit már hónapok óta nem látott a valóságban, csak vizióban, avagy fényképét nézegethette. Nyugalansággal tekintget órájára, szinte haraggal, hogy miért is halad ily lassúsággal az idő. Nem nyugodni, készülödni kezd, majd egykettőre rendbehozva ruházatát, sapkáját fejébe nyomja és otthagyja szobáját.

Kimért léptekkel halad Feri az utcán, nem tekintget sem jobbra, sem balra, nem törődik semmivel sem; mit érdekli most őt a világ? Saját gondolatai és érzelmei uralkodnak szellemén. Komoly elmélyedését felváltja az életvidámság, homlokán a redők elsimulnak, s halkán, de vidáman, füttyörészve halad utján.

Közelebb-közelebb érve a célhoz, nagyobb és nagyobb öröm tölti el keblét, hisz' most már Gizike is várja, mert levelében megírta, hogy mikor jön vissza és mikor lesz a boldog viszontlátás.

Ismerős házhoz ért, sipkáját kis sé betyárosra igazítja fején, majd a lépcsőn felhaladva, lassan kopogtat, szokása szerint. A „szabad” szóra benyit és maga előtt találja barátját, szerelmének, Gizikének bátyját. Öszszelelkeznek, s így üdvözlik egymás jó cimborák, szívügyeikben egymás szekerét mozdítják elő. Feri Babusnál

mozgatja a falakat, hogy ledőljenek Géza javára, viszont ő meg hugánál mozgatja a köveket, hogy leomoljanak.

— Gyere vén csataló — mondja Géza Ferinek, s máris karon ragadva vezeti a másik szobába. — Itt majd jobban érzed magadat, mintha velem diskurálnál.

Nem kellett bővebb magyarázat Ferinek, tudta, hogy kit fog ott találni.

Géza kitarja az ajtót és betesz-kolja Ferit:

— Kezeit csókolom, — köszönti Gizikéjét.

— Isten hozta, — fogadja Gizike, majd pedig kezét fognak.

— Foglaljatok helyet, — mondja Géza.

Leülnek mind a hárman s megindul a tere-fere. Kérdéseket intéznek egymáshoz, az eltöltött szünidőre vonatkozóan. Így megy ez egyideig, özönével a kérdés-feleleteknek.

De Géza egyszerre csak, mint jónevelésű ifjuhoz illő, feláll, s azt mondja:

— Bocsássatok meg, de men-nem kell!

— Oh kérlek, csak tessék — mondják mindketten.

— Tudom, hogy egyáltalán nem fogjátok hiányomat érezni. Minden jól. Szervusztok! A viszontlátásig.

Bezárul az ajtó, s kettesben maradtak a szerető szívek. Megszakadt a beszélgetés fonala, néma csend honol a szobában, s csak néha hallik

Sertés 15— 15-75
Zsir l-a 29— 30—
Vaj 35—40
Szalonna 23— 25—
Tojás l drb. 1-25

Valuta:

Zürichben 100 Din = 9-127 sfrk.
100 Doll. (E. A.) adnak itt 5610 Din-t
100 Pezoért (Urug.) „ „ 4900 „
100 Márkért „ „ 1320 „
100 Frankért (Páris) „ „ 215 „
100 Pengőért „ „ 990 „
100 Schil. (Bécs) „ „ 798 „
100 Cseh kor. „ „ 168 „

— Uj mintagazda. Frankó József márkisevci gazdát a vármegyei biztos mintagazdává nevezte ki. Nevezett az erről szóló rendeletet már megkapta.

— Esőt kaptunk. A hosszú szárazság után, mely elé a vetés hiányos kelése miatt mindenki aggodalommal nézett, végre e hó 9.-én egy áldásos harmatot kaptunk. A vetés kelése már is biztosítva van, de további fejlődéséhez, akár a tarlórépának, több esőre lesz szüksége.

— Baleset. Novák Gizella, hatéves bokrácsi leányka anyjával mezőre szekerezett. Mig anyja elől a teheneket vezette, ő a szekér alá esett s csak sikoltására lett figyelmes az anya és megállt a szekérről. Súlyos fejsérülésével bevitték a m. szobotai kórházba.

— A m. szobotai sreski nacselnik ur közli e lap utján, hogy családi ügyek miatt Korpics József nevű csepinci községbíró lemondott állásáról, helyébe egy másik csepinci 52. házszámú Korpics József lett kinevezve.

az utról egy tovarobogó gépkocsi túlkölése. Hallgatagok, egymást nézik fürkészőn, mint akik ki akarják találni, hogy mit is gondol a másik. Nézésükben van a kételkedésből, mintha csak azt kérdeznék: „nem lettél hűtlen?” De eltűnik a tamaskodó tekintet, s a másik pillanatban már szerető szempárok csillognak.

— Szeretsz Gizike? — Épügy, mint amikor elbucsúztam? — kér-di Feri.

— Igen! — mondja halkán, lehelletnyi halkán, s lángba borul az arca, mintha minden csepp vérre oda tölulna.

Feri pedig gyengéden, két kezébe fogja a barna fűrtökkel ékeskedő fejecskét, ajkát-ajkára tapasztja, forrón mámorosítón. Egybeforr a két ajak, egymásra fonódtak a karok, ölelőn, édesen, elválaszthatatlanul. Csók-csókot követ, lángol ajkuk, megremegnek, érzések vihara cikkázik át rajtuk, mint a villám az égbolton. Édes borzongás hatja át őket, megfledkeztek minden búról. Egymást látják csak, egymást érzik, a hosszú távollét után a viszontlátás édes örömeiben.

Kint már égnek a lámpák, s az őszi szél kergetődzik a lehulló levelekkel. Közeleg az elmulás ideje, megint egy év befejezése. — Nálunk nem úgy van, ők a kis tavasz balzsamos légkörét érzik egymás közelségében, s nem látják a lombhullást.

— **Tenyészállat díjazás volt Dolnja Lendaván.** Legnagyobb számmal a nedelicaiak vettek részt. Ruzsics István nedelicai kocsmáros és gazdálkodó saját nevelésű szimentáli és Bakán István szintén nedelica gazda Svájból hozatott fiatal bikája lett a bizottságtól az első díjjal kitüntetve. Feltűnést keltett még Német József dolinai (völgyifalu) gazda saját nevelésű, szintén első díjjal kitüntetett bikája. A bizottság több második díjat is osztott ki. Matjasec Iván dolinai gazdálkodó a tenyészállat kiállításra felhajtott két ökröt is.

— **Szüreti multság Dobrovnikon.** A „Vörös kereszt Egyesület” dobrovniki fiók szervezése Dobrovnikon a Toplak-féle vendéglőben e hó 6.-án pompásan sikerült szüreti multságon látta vendégül a környék mulatni szerető közönségét. A kis mulatságot kifogástalan, vidám, jó kedv töltötte ki, ami nem is csoda oly helyen, ahol annyi szép lány meg szép asszony, jó bor, jó konyha van; meg annyi sok jó kedvű ember verődik össze. Igaz ugyan, hogy nem a régi, valóságos szüreti muriban vala részünk, de azért — hála Istennek, — hogy még így is megvoltunk. A multság minden kívánalmat kielégített. A pénztár bevétele majdnem elérte az ezer dinárt. A viszontlátásra a jövőben is! Mindazok, akik személyesen nem jelentek meg, de obulusaikat elküldötték, valamint a szíves fölülfizetők fogadják az egyesület hálás köszönetét!

R.

— **Must után nem jár fogyasztási adó.** November huszadikáig kimérésre kerülő must után sem állami boradót, sem tartományi és községi fogyasztási adót nem kell fizetni. Ennél fogva a termelők a mustot sokkal nagyobb mennyiségben hozhatják piacra. Így intézkedik a bortörvény.

— **Halálozás.** Sáfrán Dragutin Csakovec volt községi bírja rövid szenvedés után 70 éves korában meghalt. Sáfrán a megszállás idejében, sok esetben védelmezte a község érdekeit. Nagy részvét mellett temették el vasárnap a kórház halottas szobájából. Sirjánál Kropék jelenlegi községi bíró bucsuztatta el, megemlítve a halott jótéteményeit. Fogadja részvétünket.

— **Az oszijekai színház vendégszereplése Csakovecen.** A varazdinban vendégszereplő oszijekai színház, hétfőn e hó 7.-én az „Erősakos beszállásolás” (Zwagseinkvartierung) szindarab került színre. A nézőtér teljesen megtelt közönséggel, kinek ritkán van alkalma Csakovecen színelőadást hallgatni. A színház minden hétfőn este tart előadást, a gyermekek részére pedig délután.

Gyermekeknek.

Miért örülnek a gyermekek az iskola kezdetének? Mikor az iskola megkezdődik mi gyerekek, nagyon örülünk. Igaz, hogy sokkal jobban vigadunk az iskolai tanítás végének, mert akkor kezdődik a szünet, akkor nem parancsol sem tanító, sem tanár és szabadok vagyunk mi mar. Bizony a kéthónapi szünet többet

ér, mint tizhónapi tanítás. Azért mégis örülünk a tanítás kezdetének, mert először találkozunk a kéthavi szünet után és elmeséljük egymásnak, hogy merre jártunk a szünetben és mit láttunk. Örülünk az új könyveknek. Az olvasó könyvben igen szép olvasmányok és mesék vannak, melyet mi átolvasunk és a szép képeket megnézzük. Nagyon szép könyv természetrajz, mert a természeti szépségeket írja és rajzolja le. — Azonkívül az új tollszárnak és ceruzának, na meg az irkának, hát meg az új táskának mennyire örülünk, ha a régi elszakad. Azután örülünk, ha látjuk a tanító nénit, aki a szünet alatt levágatta a szép hosszú haját és rövid ruhában kezd járni, a tanító bácsi meg a bajuszát vágatta le. Szépen köszöntjük a tisztelendő urat, mert ő olyan jó, mindig az első órán szép meséket mesél a kis Jézuskáról és az angyalokról. Mi azt gondoljuk, hogy a tisztelendő ur, a tanító néni és bácsi is örülnek, mikor újból találkozunk. De azért amikor csöngetnek örülünk, mert akkor haza megyünk ebédelni. Aki rossz volt az papiros gombócot kap tinta levesel. Na gyermekek, ha valaki nem tud valamit, írjon a szerkesztő bácsinak ő majd szépen fog a kérdésre válaszolni. — K . . . g.

— **Jól sikerült a horvát szokások multsága.** A horvát szokások vasárnap az öregvárban levő sokolánában jólsikerült szüreti multságot rendeztek. A multságon, mely késő reggeli órákig tartott, igen sokan vettek részt.

Cs. S. K. — V. S. K. mérkőzés következménye. Mint lapunk olvasói előtt ismeretes a múlt hóban lejátszott Cs. S. K. — V. S. K. mérkőzés a varazdi játékosok és közönség durva magatartása miatt botrányba fulladt. A mérkőzés és a veszekedés lefolyása a zágrebi sport hírlapban is megjelent. Mint hallani a V. S. K. elnöke Krausz a centrál kávéház tulajdonosa a bíróságnál feljelentést tett a cikk írója ellen, mert a cikk szerint, mint ahogy meg is történt, Krausz azt kiabálta „Üsd agyon” azonkívül Tepes (szerec) és Dedus külön feljelentést tettek, mert a cikk szerint ők kést kértek a közönségtől, hogy felkoncolják a csakoveci játékosokat, az évtizedes riválisokat. Csak a kirendelt rendőrség közbelépése akadályozta meg a verekedést. Legérdekesebb, hogy ezen kijelentéseket az illető cikk írója tanukkal tudja bizonyítani. Az ügy kimenetele iránt, mely a varazsdini bíróságnál fog lefolyni, nagy az érdeklődés.

ORSZÁG-VILÁG.

— **Beograd és Bécs között a repülőgépjárat megkezdődött.** Közben levő állomásai Zágreb és Grác. Az utazás olcsóbb a II. osztályu gyorsvonat utazási jegy áránál. Bécsből Grázra röpdíj 320-, Grázról Zágrebba 400-, Zágrebből Beogradra 520 Din. Podgyász 10 kilóig ingyenes, azon túl minden 10 kg. után az utazási díj egy-egy százaléka.

— **Meghalt Stresemann.** A német külügyminisztert szélütés érte, amely miatt az elmúlt héten csütörtökön reggel meghalt. Temetése vasár-

nap volt. Beláthatatlan tömegek vonultak fel. A százezernyi embertömeg fedetlen fővel haladt nagy halottja mellett és szomorúan kísérte utolsó útjára. A számtalan koszoru között feltűnt egy vörös szalagos. Ezt Csicserin orosz külügyi népbiztos adta Stresemann ravatalára. Németország összes szép virágai a koporsóra kerültek, sőt repülőgépekkel még külföldről is hoztak virágokat. Stresemann erős oszlopa volt nemcsak a németeknek, hanem számos európai államnak, országnak. Magas politikai tudása egykönnyen nem lesz pótolható. Stresemann halála roszkor jött, mert Németország súlyos belpolitikai válsága közepén van s igen sokat kellett volna még rendeznie. Stresemann a békét szolgálta, összéb hozta a franciákat a németekkel, a nemzetiségi ellenszenvet is enyhülésnek indultak miatta egész Európában s ezért Stresemann halála egész Európát gyászba döntötte.

— **Ezer fegyenc zendült a Colórádó államban levő Canon-Citiben és hatalmukba kerítették a fegyverraktárt hét órét, agyonlőtték, néhányat a legfelsőbb emelet ablakáról dobtak ki.**

A fegyencnek nem adták meg magukat sőt fegyveresen ellenálltak a katonaságnak. A tüzérség már-már levegőbe akarta röpíteni az egész épületblokkot, az egyik fal alá tett ekrazit a fal egy részét kitepte, erre a zendülést vezető négy társát és magát agyonlőtte, a többi fegyenc megadta magát.

— **Vrangel tábornok földi maradványait a beográdi temető orosz kápolnájába helyezték örök nyugalomra.**

— **Buzduga román régenstanács tagja prosztatagyulladás miatt meghalt, mert vérmérgezést okozott a genyesezés.** Egyelőre a Maniu-kormány gyakorolja a hatalmat. Buzdugan utóda Mária özv. királyné, vagy Presan tábornok lesz.

— **Az erdőügyi panama.** Az államtanács folytatólagosan tárgyalja azoknak a főtisztviselőknek a bűnügyét, akik az erdőügyi panamába bele vannak keverve. A vádlottak tagadnak s azt akarják bizonyítani, hogy ők felsőbb parancsra cselekedtek. Matosa dr. az erdőügyi miniszter képviselője adatokkal igyekszik bizonyítani a vádlottak bűnösségét.

— **Beogradban agyonlőttek egy kommunistát a detektívek, mert meg akart előlük szökni.** A rendőrség lefolytatott negyven kommunistát, kik a többek között a beográdi 2.-ik számú postahivatal kifosztását is tervezték. Bracanovics kommunista azt mondta a rendőrségen, hogy felfedi a titkos levéltárát, de midőn oda kísérték volna, szökni próbált a detektívek elől, mire azok fegyverüket használták s a menekülőt lelőtték. Szigorú vizsgálat még tovább is folyik.

— **Letartóztatták a noviszádi postaigazgatóság műszaki üzemének főnökét.** Kiderült róla, hogy sok kincstári anyagot tulajdonított el s azokat bátyja padlásán rejtegette. hol is a házkutatáskor mindent megtaláltak.

Moljac Száva főnök által okozott kár meghaladja a huszezer dinárt. Az ügy nagy feltűnést keltett Noviszádon.

— **Megfagyott katonák.** Római ujságok hozzák a hírt, hogy az Admello havas kegyről jégmező csuszott le a tartós meleg idő folytán s a jégen nyolc osztrák katonát megfagyott hulláját találták meg, akik minden bizonnyal még a világháborúban lettek itt halálukat. A katonák holttestét átvette az olasz katonai hatóság.

— **Island szigetén nagy hóviharak vannak.** A hőmérséklet a fagypontra 15—20 fok. Már sok szigetlakó megfagyott s a fensíkokon az állatállomány elpusztult. A meteorológusok azt jósolják, hogy a nagy hidegség Európára is áterjedhet.

— **Mótorosvonat és parasztkocsi összeütközése.** Kiskunfélegyháza közelében a Csongrád felől jövő motoros gyorsvonat egy parasztszekérrel ütközött össze, melyen három nő és egy férfi ült. A nők mind meghaltak, a férfi súlyosan megsebesült. A jelzett helyen nincsen sorompó.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy **Središčén** (a volt Kisszerdahely) a községi kocsmát, mely áll egy vendégszobából, egy háló szobából, 1 konyha, 1 bolt és 1 pince helyiségből, a hozzá tartozó melléképületekkel, és egy konyhakerttel, 1929. november hó 3.-án délután 2 órakor, a községbirónál, árverés útján, a legtöbbet ígérőnek 3 egymásutáni évre bérbe adjuk.

Kikiáltási ár egyezer dinár.

Érdeklődni lehet a községbirónál Središčén.

KINO V M. SOBOTI

V NEDELJO, 13. oktobra
popoldne ob 3 uri in
zvečer ob 8 uri

Mlada kradljivka

Igra lopovštine i ljubavi u
6 činova.

LILIAN HARVEY.

V nedeljo, 20. oktobra

Mala plavuša

O sjajnoj športskoj komediji.
MARION DAVIES.

VSTOPNINA:

I. prostor 12 Din., II. prostor
10 Din. in III. prostor
5 Din.

Lastnik:

DITTRICH GUSTAV.

Torma.

A vasuti jegyárúsi ablakán be-
szól a borvirágos atyafi:

— Féláru jegyet kérek Murszkára (a szombati Kirbisch-féle hurka terra) mert mivel hogy elrontottam a gyomromat és így csak fél érdekemben vagyok, hogy Murszkára gőzösszek.

— Hidd el édes Angyalom egész nap reád gondolkol!

— Nem mondasz nagyot Aladár most a napok egyre rövidülnek.

Az öreg bíró megkérdi a vádlottól:

— Vádlott, maga ezzel a leánnyal szerelmeskedett, mondja el hogyan csinálta ezt?

— Elmondhatom, de nincsen semmi értelme bíró ur. Ugyse tudná utánam csinálni.

Gazdálkodás.

Lépfenés marhának husából evett a magyarósbányai községbíró. (Magyarósbánya Esztergom megyében van.) A lakosság főleg gazdák és bányászokból áll. Egyik gazdának megbetegedett az ökre, amelyhez meghívták a bírót, aki egyuttal husvizsgáló is volt. Az ökröt levágták és ki is mérték. A bíró a megevett hústól súlyosan megbetegedett, kórházba szállították, ahol irtózatot kinok között néhány nap alatt meghalt. Kiderült, hogy a levágott állat lépfenés volt és megállapítást nyert, hogy a falusi lajkus husvizsgáló és egy személyben bíró a hústól fertőzte beleit, amely miatt meghalt.

Szabály: Képesített lajkus husvizsgáló csakis jó étvágyu, semmiféle elváltozást nem mutató, csakis teljesen egészséges, élő- és leölt állapotban megvizsgálta állat husát nyilváníthatja közfogyasztásra alkalmasnak. Minden kényszervágott — ölt állat husát, csakis állatorvos bírálhatja meg s jelentheti ki annak közfogyasztásra való alkalmas vagy alkalmatlan voltát. Prekmurjei gazdákat figyelmeztetjük e fontos tudnivalóra.

Közgazdaság.

Tartományi kiállítás és gyümölcs vásár Ljubljában 19.—24.-éig tartatik a ljubljánai vásári helyiségekben. A gyümölcs-kiállításon valódi gyümölcsök lesznek és pedig a legeslegjobb félések bemutatva. Jól elálló téli alma a legkülönfélébb fajtákból lesz kapható, melyet a maribori és ljubljánai legelőkelőbb gyümölcsstermelők állítanak ki. Vevők és kereskedők meghívotnak, hogy e különösen jó vásárlási alkalmat el ne mulasszák.

A teheráruforgalom szept. 1.-étől a darabárúban lényegesen meggyorsult Jugoszlávia, Magyarország és Olaszország között annyiban, hogy a rendeltetési országban az utolsó vámállomásig semmiféle kezelés nincsen. A teheráruként feladott darabáru direkt fuvarlevéllel legyen feladva s nem szabad a feladótól előírva lenni, hogy a határvámállomáson vagy valamely más vámállomáson történjék a vámkezelés. Feltéve, hogy vám-, növényvédelmi-, állategészségügyi- és rendőri előírások meg nem kívánják a kötelező határállomási kezelést.

Gabona termés Kanadában. Az ideai termés Kanadában valamivel gyengébb, de jó minőségű. A nagy raktárak már tömve vannak gabonával s ha a kivitel hamarosan nem indul meg, akkor páratlan torlódás áll be. A gabona értékesítő szövetkezetek pedig még magasabb árat szeretnének elérni s azért tartják vissza a rengeteg mennyiségű gabonát a raktárakban.

Kisiparosok forgalmi adója. Eddig több helyen megtörtént, hogy a forgalmi adóról szóló törvény rendelkezéseit annyiban értelmezték, hogy azt olyan iparosoktól is behajtották, akiknek a törvény értelmében azt nem kell fizetni. A törvény 1921-ben lépett érvénybe s azt alkalmazták minden kereskedőre és iparosra s a kivetett adót negyedévenként be is szedték. Ez az intézkedés pedig sok kis egyszemélyes vállalkozásra sérelmes volt, mert a törvény világosan megszabja, hogy forgalmi adót csak az iparosok tartoznak fizetni, akik üzemiükben legalább két segéderővel dolgoznak, — míg azok az iparosok, kik vagy maguk működnek üzemiükben, vagy csak egy munkást alkalmaznak, — forgalmi adó mentesek.

A pénzügyminiszter a forgalmi adó behajtása tekintetében most megfelelő utasítást küldött az illetékes pénzügyi hatóságokhoz s így remélhető, hogy a jövőre nézve e féle, — a kisiparosokra nézve sérelmes tévedések elkerülhetők lesznek.

A gabonaszpekulációval rengeteg visszaélést követnek el a kereskedők, különösen a kisebb városokban, falvakban, történő vásárlásoknál. Ennek ellensúlyozása céljából a szerb földműves szövetkezetek szövetsége elhatározta, hogy kivétel nélkül minden nap a beográdi rádió állomással tudatja a gazdákkal a világpiacon és hazai gabona árakat.

Az Osztrák Nemzeti Bank főtanácsa a kamatlábat hét és félről nyolcra emelte fel.

Selyemgyár lesz Varazdon. Neve: Varazdini Selyemipar Részv. Társaság. Buchwald és Társa svájci selyemgyári cég

a bécsi Madarász és Oblath selyemgyárosokkal együtt létesítik e gyárat. Állítólag egy noviszádi textilnagykereskedő is nagyobb érdekeltséget vállalt.

Az Angol-Bank kamatlábemelése nem járt a várt eredménnyel, a külföldi valutaárfolyamok részben hátrányosan változtak Angliára nézve. (Az angol font nemzetközi ára gyengült!) Francia vásárlások folytán 284 ezer font aranyat vesztett pénteken két hete az Angol Bank.

Ezért most nagyon támadják az Angol Bank politikáját, mely ezzel a kormánynak az összes munkanélküliség elleni terveit felborítja. A független munkáspárt követeli, hogy a kormány vegye köztulajdonba az összes bankokat és a földbirtokokat. Az angol jegybank kormányzója kijelentette, hogy a pénzügyi nehézségeket a bankok és a bankvezérek okozták és ezért ébredjenek felelősségük tudatára, mert a miniszterek egyrésze máris a bankok államosítása mellett van. Ezt megelőzőleg Graham kereskedelmi miniszter a bankok ellen erőteljes eljárást kíván. E bajok rendezéséhez Snowden eszéhez fordulnak segítségért.

Az ivartalanítás célja nőstény sertésnél. Elmarad a 3—4 hetenként ismétlődő nagyfokú nyugtalansággal és izgatottsággal járó görgés. A görgő koca 3—4 napig, némelyik 8—10 napig rosszul eszik, soványodik. Ha falkában van, lökdösi, ugrálja, nyugtalanítja társait s így azok is leromlanak. Alföldi általános nézet szerint, az 5—7 hónapig hizlalt fiatal kocák 10—15, az öreg kocák 20—30 kg.-al nagyobb súlyt érnek el, mint a nem miskaroltak. A hizlási fokot egységnek véve a miskaroltaknak körülbelül az eleség két harmada elég a bizonyos fokú hizottság eléréséhez, amihez nem ivartalanítottaknál három harmad szükséges. Az ivartalanított sertés hús puhább, porhanyóbb, nedvdusabb izletesebb, A szalonna képződés nagyobb.

Vsakovrstne
surove in svinjske
kože

küpjüje po najvišji dnevni ceni
FRANC TRAUTMANN
Murska Sobota Cerkvena ul. 191.

Terjessze és olvassa
a „Muravidék“-et!

Gostilničarska zadruga
na črni Murska Sobota v M. Soboti.

Vabilo

na redni občni zbor, ki se vrši v soboto, dne 2. nov. 1929, dopoldne ob 1/2 10. uri, v gostilni TURK v M. Soboti.

DNEVNI RED:

1. Nagovor načelnika;
2. Tajniško poročilo;
3. Blagajniško poročilo;
4. Sklepanje o prošnji Jugoslovenskega kreditnega zavoda v M. Soboti za odpust obrestij od naloženega denarja;
5. Sklepanje o povišanju članarine, vsled povišanih prispevkov „Zvezi“;
6. Sklepanje o prispevkih občini M. Sobota za novoustanovljeni me-roizkusni urad v M. Soboti;
7. Sklepanje radi odprave gostilničarskega registra za alkoholne pijače;
8. Dopolnitev pravil;
9. Volitev novega odbora;
10. Slučajnosti.

Za slučaj, da občni zbor ob določeni uri radi premajhnega števila članov ne bi bil sklepčen, vrši se eno uro pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom novi občni zbor, ki je sklepčen negledé, na število navzočih članov.

V M. Soboti, 3. oktobra 1929.

NAČELSTVO.

Gyermek játékok

kaphatók:

Erdösy Barnabás

papír és játék kereskedésében

Murska Sobota

rom. kath. templom. mellett.

Legjobb

kerékpárok

valamint alkatrészek
jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas- és géphereskedésben

Murska Sobota.

Megérkeztek - legújabb

őszi és téli

divatlapok

Kaphatók:

HANN IZIDOR

papírkereskedésében

MURSKA SOBOTA.